

Хоту көһөрүллүү 70 сылыгар

Балабан ыйын 19 күнэ - Ага дайду Улуу сэриитин ыйларыгар Чуралчы арайуонун 47 колхозунун хоту улуустарга куус өтүтүгүнэн көһөрүллүү Өйдөбүннүк күнүгүн биллэриллэр.

1942 сыллаахха төрөөбүт-үөскээбит төрүт буортон куус өлүгүнэн көһөрүлүү төрдүтүн сыһыантан, ажалыт алдьархайын туһунан үнэр-үөскүүр көлүөнэгэ алаастык кэлсээгин, республика уонна үлүүстэр салаалталарын иннилэригэр боллуруоһу сирдээстэтик тудуорсуу чэрчитинэн күн бүгүн минна мустан туорарбыт улахан суолталаарын өйдүүбүт уонна астынабыт.

Бишүүн бүгүнтү чуралчылар аба көлүгөз дьаммут туурорсубут баппуу-остарын, тэрийшибит тэрээһиннэри кэнтээн, санаттан-сана улэни-халмаһы тэрийсэн Кеһөрүллүү 70 сылын бэлэстээһин кирбимигэр тийээн кэллибит. Тапталлаах Чуралчыларыгар эргиллэ-тээ биэр дайуулаастарбыт тустарынан Кэриэстэбил Өйдөбүннүк ичингэр хо-олдуктаах бэйэбит ханкуйан, нөрүөн-нөрүөүзүн туорубут. Бу биһиэх патриоти-ческай илэспит төлөһүммүт, эстэр кэинэ эстибэтэһинит, быстар күннэ быстыбатаһытын, ыраасаны, кыһалары уйан, кыйаан-хотон, истори-ческай кырдьыктытын булбулпунт чабыт-хай көстүүтүнэн буолар. Буола да ту-

BLUESG!

Бу кун бийигини үй-саас тусары ум-
муллубат маатал, ал хөрөмтөөх сэрхи-
кэмизар бийиги норуолпун бэйни харыс-
таммат гөрдүү бийлгитын кизан
тултүү, төрөөбүт дайдуларыгар эрил-
либтээстэр тустарынан кутурсан со-
моһолчор.

Бугун Һәзрәтәбил әмиз да үөрүүләз, әмиз да күтүрәннәз күнүз кәлән турамьт, билгеләз эрәй, кыһалары кәрсүбүт, дууһабьт туруорууньт вйөөвүт Республикабыт Президентьзәр. Езәр Афанасьевич Борисовка, Республикабыт Правительствотын чилиәннәрзәр, Ил Түмән депутатьзәр Альбина Иннокентьевна Писеевага, Чурапчы кәһерүллүтүн кыттымылаахтарын ааттарыттан бары тәрәзһиннәрзәр, таһарыт бйаахтарьзәр, Дыһаларьзәр барга махталытын тиздәзһит!

Күндү көтөрүллүү кыттыгылаастара, эпитаз чагаиз даруобуяны, селаста сыйыны, эйзны, этэннэ буолууну ис сүрэхтэн бакарабыт! Дьоллоох-сорулаах буолун!

В.В.ГУЛЯЕВ,
и.т.д. Министры-председатели

С. ИЯКОВЛЕВ,

пушта (аройуона)" МТ баъхилтега,
М.М.М.А.Т.Р.С.С.А.

М.Н.МАТВЕЕВА,
ШКОЛСКИЙ ВОСПИТАТЕЛЬНЫЙ СОБЫТИЙ

Оттооһун - 2012

Балаган айлын 8-12 күннэригэр "Чурапчы улууха (оройууна)" МТ байхылын бастагы сол-буйааччыта В.И.Илдри-ковон Нурба улуухугар оттоохун хаамылын билсэ, коро-иэсэ баран кэлэ. Манна, биллэрин курдук, билгит улуустан түрт мобилный биригэ-дэ оттоото: Смылантан И.П. Николай Иванович Макаров, Хатыллытан И.П. Гаврил Анагасиенеч Захаров, Төлөйтөн "Оло-коос" б/х (В.В.Смирни-ков), "Сага олох" б/х (В.И.Макаров).

Бу туһунан Виктор Иванович кылдастык билигиннэрдэ: "Гаврил Анастольевич Захаров биргэздэртэ 200 т быланнааргытан оттуур сиргэрт табылыыбыкка 60 тоннаны ылла. Ол эрэн киши салгыы оттуурга бэлэм. "Олохос" б/х 300 тонна быланнаытан 100 т оттордо Владимир Дмитриевич Макаров былаа-

нын аһара толорон 240 т
оттоох, Николай Ивано-
вич Макаров 200 т отто-
ото, живизмие салгы от-
туур бываннаах "Ку-
гас" уонна "Олокоос"
бааһынай хаһаайысты-
балар бу идизэлэр
тоһуну хтэхтэр.

Няурба оройуонун бийлыгы Борис Николаевич Попов, улуус тыатын хаһайыстыбатын департаментын салыааччыта Александр Иванович Эверстов, хаан солбуйааччыта Егор Геннадиевич Филиппов олус үчүгүйдик корсон, кизик хабаанаах кэспэтигизри ыыттыбыт. Ол түмүгүрбинин улууспутар атыла 700 т оту бириэштэх. От ангаара кэбининен бэлэмнэммит, ону рудоньуурга сорук турар.

Маниа даратан эгтэх-
хэ, ньурбалар мелиора-
ция үлэтин олус үчүгэй-
дик тэрийлэлэрин бэлэ-
тэтиим. Саяскыттан

сагалаан олтуур ходоуналарыг халлаангатай, нүүлсүү үнэлэрийг хүүсэсэ бэлтгэн, олгох үүлүүг сэтгэлээр хэрхэсэблээ. Билги улуусуугар бу бонтурууна кайа гутар кили түмүктэрдээх булуо зит.

Энийл бичигтэ мобилнай биргэдэлэрбит ийиган отгууларьгар, Ньурба нэхилэктэрин дьаһалталара сир анымаларь, ону таһьан олохтох ээснэлэр атыһа оту оттоон, рудоннан бэлэмэниилэрин тарийонни ырыгыстыбын, субэлэстибит, ииникитин бикрээ үлэлдэргэ быһаарыстабын.

Онон биһиги кыһалтабытын: ойдоон, утары барыгытарыгар улууспут дыһалтаатын аатыгтан Ньурба оройуонун салалтатыгар улахан махталбын тирэдибим'.

НЛТУХОВА

БУЛУН, ЭДЫГЭЭН, КЭБЭЭЙИ УЛУУСТАРЫНАН АЙАН

Атырдьах ыйын 20 күнүгэр сарсыарда 8 чаастан Аллараа Бэстээстэн "Демьян Бедный" театраххунан көһөрүлүү суолларынан айанна турунааччылары СР Государственной Муннааыын (Ил Түмэн) депутаттара Дмитрий Николаевич Горозов, Альбина Иннокентьевна Поисеева, "Саха сирэ" хаһыат үлэһитэ Т.А.Маркова, "Саха" НККК сүрүннэһиттэри атырдьахтар.

Айамыг бастахыг тохтобула Баян Мянса буолуохтаах Салайааҕыбыт улуустары ветераннар Советтарын председател Матрена Николаевна Матвеева, Айаппан ийэстчилэр күлүн ахсыһайар дьарыктаах дьоннордуун нэрсүһүүдэрэ үтүө өйдөбүдү хаалларса Ол курдук, филологическай наука доктор, профессор, Хотугу форум Аан дойдутаагы академиятын академига, СР Суруйалгыларын союһун чилиэнэ З.К.Варваркина, утууһун-культуралог М.А.Филиппова-Будулаеваһы, суруналыһы Уйбаан Бахтыһыларын, Ара дойдуга Улуу сэриигин ветерана АССР үтүөлүк устутала, П.А.Ойуунускай сатыһан, Государственный биримдэ дьуруута, Чураһын улууһун, Булутур ийэһинэтин буолуоттаах олохтоор И.М.Павлова, Ара дойдуга Улуу сэриигин ветерана, РФ Худуоһунньуктарын союһун чилиэнэ Петр Терентьевич Карсаннаһы, РФ Худуоһунньуктарын союһун чилиэнэ, СР культураны туйгуһа А.С. Иппокентьева-Бочкарева-Сууралдыһа Куоһу, РФ Суруналыһарын уонна Суруйалгыларын союһун чилиэнэ, СР үтүөлүк юриһа А.С.Константинова-Дархааннаһы, РФ культураны үтүөлүк үлэһитэ, ССРС культураны туйгуһа, РФ

Суурталчдыг харгалзан үзвэл, Чувалгыг улууһун бочуоттаах олохтооро М.А.Герасимованы кытта көрсүһүүлэр, айар бизэс-тэдэр ийэрэхтик аастылар. Уран тарбахтаах нуруут мластардара байлалтын онгоһуктарыг былыстаткалан көрдөрүлүр, дуобанга, саахымакка, сахатаҥаһыгар күрөктөлүлүр тэриллөөлүр. Кини баалааха сыныалан-үткүү киһилэро, киһе көрүүлэро бытыллалылар. Ол курдук, 10 хонуктаах уһун аҕан күттүн күнү кээртэн биһилибэнэ да хаалда.

[illegible]

наар үрдүк эниэни өрө дабайан табысты-
быт. Сөдөбүшүлүккө зал уготтон, чурал-
чылар аагтарыттан Н.А.Федорова юзүн
холку куолаһынан алган сири-үөгү айах
тутта. Оңтон ахтыы-кэриэстэбил мөйүнэ
буолла. Быков Тумунугар
Ада дойдү сэрисигин сыла-
рылар Прибалтикактан кэ-
лэн албуттар кэриэстэригэр
1888 с. пааматыннык туру-
оруктубута. Калыа кэккэ-
лэнэ Булун оройуонугар
көһөрүлүмү кэлбит Чурал-
чы кылкөстөрүлөр аналлаах
кэриэстэбил пааматыннык
тутулуш Кэриэстэбил аян-
нын кылтылыахтара аенэк
уурдулар, нэһиликэтиригин
дойдуларын буорун арыан
куттулар, хаартыска
түстүлөр Салгыы Булун
оройуонугар көһөрүлүм
кэлбиттэргэ аанамыт му-
зей - балаһытта сүлдьүн
көрүү тэриллэнэ Музейга
көөрү кылты сылабаарды-
ах чыһын, сыхалы аһынан
айах тутан көрүстүлөр. Се-
туолларга ахтылар,
көһөрүлүү кылтылыахтар-
ын хаартысканан альбом-
нара, республика кыһаагга-
рылар аркаа сүлдьэргэ тах-
сыбыт ыстатыйалар, ахты-
лар, кинигэлэр, буклеттар,

сахалын ийнсттор, тэрийлэр балачча му-
ншуллубуттарын көрөн улаханнык сэргэ-
этибт, астынныбт. Музей балаанын
онорбут, музейн тэрийэн үлэлэзэ сыда-
ар Бурцевка дэринтик махтанныбыт. Му-
зей матырайаала салгыны ханган иһери-
гэр барыбыгын эттибт. Салгыны Кулгура
дыһынгыз көрсүһүүтэ аныан тэрийиҥит
дыһаалга сырыттыбыт. Улуулар
баһылыккара харлаарга ойдобуһуңуу бэ-
лэхтэри туттарыстылар. Булут оройуону-
тар көһөрүлүбүтүтэ уоһа киһилэр
омхотурар ойдобуһуңуу бэлэхтэри, Бу-
лутта хаалан олхосхубут мунгалылар ту-
старынан көһөтэ таһаартарбыггыларын ту-
тарыстылар. СР үөрэҕиритин үтүөлээх учу-
утала Е.С. Юнаа хайахсыгтар аагырыт-
тан олхоттох музейга "Кэриэстэбил", улу-
с дыһааллалыгар Хайахсыт 1-кы том ки-
һилэрин бэлэхтэстэ. Ити курдук, кыһа-
нахтар аагырыттан советскай-партий-
най үлэ эстэрала М.С. Леонтьева актыны
онорон туран, нэһилиэк киһитэтин бэлэх
уоһа. Аһаһылар чаһыгытыан, мунгалы-
лар аагырыттан олхоттохторго доһус
көһөрттэй нүөмүрдэри анаат, тейлэхот-
тугунар төһүһүбүт.

(Салтығын хатынат 2-с етәләх.)

Хоту көһөрүллүү 70 сылыгар

БУЛУН, ЭДЫГЭЭН, КЭБЭЭЙИ УЛУУСТАРЫНАН АЙАН

(Салгылыкта. Иштин хайызат
1-кыстр. 398)

Атырдык ийиш 24 күнүгөр Күһүүгө тохтоотубут. Олохтоохтор эмиз патриоттанып таптастык ыгчаттарынан көрсүтүлөр. Сага таас окуула сапта түһүүгүзү кыттылашы ылдыбыт. РФ уорорикетин туйтуш, ветеран учуутал М.Н.Петрова сага окуулаша алгыс тынчтыр аман туруп, Күһүүг окуулатын үөрөтүмчүлүгүз, окуула коллективигер аман, Хайахсыг нэһиэттин көбөрүлүүгүн кыттылашахтарып "Көригөтүбүт көнүлүрүп бөлүк ууна. Бу күн кэржэтибиз кыттылашахтара 1992 с. атырдык ийиш 17 күнүгөр аһылыбыт. Ойбунушук конгумента пелок уурдулар, дойдуларып буорун куттулар. Ики улус дойдорду сибистэро салтып бөрөгөнө иһаригер долгугуулах мистлэти кыттылашы ылдылар. Кылаанахтап сыдааннаах Семен Семеничеп. Шамап Булун оройоуналар олохсуйбүт 42 көбөрүлүү кыттылашахтарыгар аман таһаартарып көнүгөтүн диринтик долгуйш туран көнүгө, көнүлөр дьыспаларын сырдатат. Салгы кыттыла дьыспалар Дьоксузсай куоракка олорор чуралчылар куустарынан Еддокя Федоронна Захарова суруйбүт "Алдар-хай аартыгынан айдан" пьесатын үһүн көнүгө Дирингизди народнай театрга режиссерунан үлэтибиз М.И.Иванова режиссерунан туруорбүт испиктэскили туруорон көрдүрдүлөр. Сурун орооллары толорбүт Н.Н.Терюгин, З.В. Куриковна очуносу ием дьыспаларын ие туруктарып салгытүк арынан көрөтүлүгөт бийироннилер. Салгы тынчын ийдан, Дьардалаах уонна Нэгаара туһаайылыларлар тешлохх гудок бизири кэржэтибиз ю-гөтүлэдиэхтарып сугуритан ааста.

Атырауда йылы 26 күнүгөр тегилжод сарсарла 7 ч джикн Эдыгэзэнгэ арлла. Механик Кулибин тегилжод сыстан бары кургуушунн тегилжод жануе эдыгэххонор шармашарлар киирдилит. Кырдыгус Эдыгээн сире байыл төрүттүмүгө 380 сыллары билигитер улаккан суолгалаах бырааһыппыаагытаргар кыстыалыы ытпыйыт.

Эдыгэзэнгэ 1942 с. балаган ийын бүтэник күлүккитер, алтыппы санаттылар хаар түһү турдарына 13 килхус (624 хаһаһыппыта, барыта сыттыт суох дааннаһыппын 1824 киһи) тийдигит. Бу кээт

Эдийн засгийн оройнууд үүсэж байх үеийнхээ 2 туйл хэвд энэ Мэсхээрэр Новгородод ааг-ааг "Дуулур", Киров ааг-ааг, Салт-ааг Горький ааг-ааг, Уолбар "Коминтерн", "Олоу туу", Талдхалха "Дэвгэр", "Октябрь 20 сүүл", Натарга "Түмүү", "Сөрхлэс сүүл", "Булдун" ааг-ааг, Быхалха "Кайын Кырыс", "Ш Интернационал" холвоост олохуй-уулур, 1990 с. ийн оройд холвоон оройд хэлхээр Лена ороу бэрхэр бийн бэр дайдуулахыг, архитектор Хайахыг холоруулугуун хыг-ааг ИС Луун бэрхлэс-ааг НВ Новгород салалт-ааг Эдийн засг ороу дайдуулах хыг-ааг ороу болон үлхэн хааг-ааг туулур. Ол сүл алт-ааг бэрхэр "Чурагч сиретэн холуун" ороу сүлхэр хыг-ааг хыг-ааг ороу

Эдмизен-Чурапчы оройуоннарын доҕор доһууларыгар ананан туруорудлубут пав. матыһыһы аспытара.

Эдийн төлөв 380 салбарын болжигвор үөрүүлэх гүтэнхрийн Чурагд көрөлзүлүүтүгэр анаммыт кэризегиби аян кыстылаахтайхрын көрсүхүнээ сардымаштылар. Нээрэкте тиксэрбитин Кыта нэришаламмай тагаастах ычачаттар таб муоһунан тавыллан онгоһуллубут зарна дарапты көнгө калбат ыалдыгыгарым дыал

байран, улахан байдалдх өрүс сэмээр, тайагыг ирээдүйн тайагчарын үхтэй- нэрдүүлэр. Эдүгээшнээрэй найзайналай эвсэлээрэй оройуон муузалыналай т риллэстэй байхылыа А.Е. Мандаро нэрлэстэ. Бизр дийдуулахыра Оломош- ской чемпион Р.М. Дюстрискоэ агаммат биюу айнага агаммат мөөгтэйгэ сүрэг- тыбыт. Уорэллэй үүсүүлэ Е.С. Луки- на "АЛРОСА" АК аатын Н.Е. Прокон- си ахылы оюордулар Василий Кузнец Д. Диринской тылаар "Одоевниентарн" агаммат ирээдүйн бэллэга. Салтыг ста- диемна улууус улахан бирааһынньк- таары дьааһын аһимытыг көрдүбүт Уорүүлэх жигинь баһи- кууусут байхылыа С.И. Яковлев, И. Туужадегитла А.И. Покожаа кыттылы- ылаар. Күнсэ 2 ч. көһөрүлүбүтүр кэ- тиастаарыг түрүсүлүбүт

[illegible]

түрүү төрлөмө. Са-
гын култура дүйт-
гөр үзүүрлүк мун-
ыгылышы. Бу күн
Захарова "Алдың-
ааргысынан аян п-
сата көрдөрдүлү-
Стадияны кезе 5
саралаан, улахан
рааһыныктаады ко-
цөрт буолла. Ман
"АПРОСА" АК (ОМ
төрилтөтүн самод-
телияна кыттыла-
мылтар. Бийи-
айанга турунар ча-
пыт аян тейлоход-
тунар токумалыт.

Апирдажк бийэн
кулутэр Кэбээин сир-
гэр үктэннбият. Се-
мелы таястаах да-
котугтар аяха туту-
аал уот оттон алгыс-

аларан сириң-уотун аһатан көрүстүлү.
Кэбээин улууһун баһылыга Семел Илья
кемпетени Терехов салгыталаах делегат
көрүстэ 1942 с. Кэбээйи 654 хаһаайтыс
ба, 18 колхозос 2458 ки-
мөһөрүлүүбүттүн 11 ми үстүһүр 4
июни өлүбүт. (01.09.43) с. Бу сыһыары-
ра Бостэххо уонна айаанаан ий-
өлүбүтөр киирбөлүктөр. Кулутура дикте-
тор Кэбээин улууһун маһалитын уон-
Чураатын көһөрүлүүтүн 70 сыла-

аппараты користиби айан кытгылаах-
тарын минтип буолла. Холбоһуһаах
эбэрдэ концерт ээрлэрүүтүнэ. Кабээйи
улуунун дьаһалтата Кабээйи
көрүлүүбүтүгэр өйдөбүһүнэ балхыт-
тыттаргаата. Улуу баһылы С.И.Яков-
лев хардары улуу Бочуотунай грамота-
тын балхыттыттаргаата.

Салгаарга 1990 с. ьям ьйам 6 кьтэтэр
кьтэрүдүбүт кькүостарга бастакы сэр-
гэлээх обьект туруорудлугубута
сэлбүбүбүтү Кьбсөйбөт кьтэрүдүбүт кькү-

рэн баран дэмун ол дойдута сүтэрэн тогрук тулзайах хаалбыг, дегдэмшар нийзэ ийин оторбуут юмларын, РФ пародийах худуоһуньыта А.П. Мухалов бырайыг-аһан сирдэтэн П.Н. Романов тутгарбыта Салтыы бу өйдөбүһүкүз мэгэтин буолла. Сансаар ыһагытара хоһоонулан монтаж оторбуттарын аастылар, Векон ууруута, нэһилэктөр аҕалыт буордарын кутуулар, хаартыскара түһүү буолла. Ити курдук үс улууһуһан сыһан айаһанан иһэн иһэн көрөстөһүн айан кыттыылаахтара улуус баһылыта С.И. Яковлева кытта көрсүһүүлэрэ тарилыһа Семен Илларионович үлэлэбэг сыһарытар оройуонга туох үлэлэр барбыттарын, иһиккэ соруктарын көпсөтэ Элбэх ыйгытыларга эппиэттэһэ Айаһанан иһэн Булуһта, Эдмэ-гэһта, Кэбэйиһа сыһарыһаг көһөрүллүү кыттыылаахтарын кытта көрсүһүүлэр, ол хабааран сыһарын ахтан-санаан ааһын юмһаларо кыттыылаахтар Төгһөхтө рес-торана күн аайы талбыт астарын тоҕо -ха-на аһатан айһыһыттары олус астыһар-дылар, сыһ-сыһаа кыһыһыттары сууһары дүһ, туалет быһыта талбыт курдук сыһа-анарга олус табыстааһах буолан, кыр-дыһастар аһыһан, дүһүһа сыһанан, хоту дойду күһүс хатыһастааһын кэһиһэ анаан удаһыр сыһааһа аһыһанан, күн аайы бөһүлэрин үлөһөһөһтэрин кытта иһэ-хөһө көпсөһөн-иһэһтэн, дьыһтэһи күһэһи туһар түбүһтэриһэн араһын уа-һаһыһа тэһиһэ-хөһүһан, Улуу Оһүһөһэ дьэ дьэһ-хөһөһ ууһаах уһуһуһан Саха сирин баһа кэһэ айһыһыһын өһүһө-дьяһи көһтүүһэһи сөһ-маһыһа көһөн, улуус, респуһыһа салалталарыһар маһтал тьыһ бөһүһэһиһан төрөһөһүт түөһкэһиһиһэр арһыһыһыһэр.

МГЕРАСИМОВА-СЭНТЭЭРЭ,
РФ Журналистарын Союдын чийдмэл

БАС ҮРЭХ ИЭДЭЭНЭ

Колхозууга барарга Толой, Мугдай колхозтара бэлт арийтах сүүлхүүх тийнхитгара джиг баар кырыа-аастар кэпээтчиллэр. Оруунаан устан илэн бу сүүлхүл хоргуйан, борохуот тролму махын кирэн, дьолнорун мөхсөрлөсөр үхү. Түүлүрүн су- туруктарын алоччу сизэн, та- радай булбул сүүлхүлүн иккэан борохуот салалтата иккити таһааран мөчөвтөрбөт эбит. Он- но сорх сүүлхүлүр атын арыл ди- жик устан бара турбуттара үхү.

Чыччынган көһүгү Эдла- гээннэ тийнхит МГ ороснай аа- тын колхоз дьэно Саллаан илһиллэгэр тийэн, В Чалов аа- тын колхозна холбосуттара АА Варламов - Луонкэ кэпээ- нинэн, тийлэйт, элбик дьэноо колхоз ыһаах Бас урэх джиг сирт оттого джиг биригээдэ ыһалла- ра. Оһно тийнхит хаарын сийлэ- сийлэйт оттосбуттара уонна уон ча сүүлхү кыстыыр хотонун тул- буттара, балааны сэлбиһиттара. Ол балаанна Сивцев Филет Кузьмич - Көһөгө Сийлбин дьэ

мэргэн сүмдү хөрөөгчүүнээ тус-
битгээр, эхэлснэ Кузьма Яковле-
вич Сивуха - Көбөнө 80 саастаах
ортонд, илалснэ Устинов, 9 саа-
стаах Дуна дигн мэлэстэр, бири-
длэх уулснэ Коля Бу Эмнэтэн
ингүнэ хуульчтар баар сир үнү.
Филипп Кузылснэ даскун тигэр-
дт туга төггөрү балык бэригдэ-
тгэр хэлбтэ Огтон эхэлснэ
Көбөнө оронт-ор асоо Воеводхтан
сагшаман малдальчлгнэ усннэ ти-
лээт сотору олбута Ону хийнэтэ
Устинов Илчлэгчнэ балаганын
тэллэр сөнөн таһааран хаары-
ннэ саба тарьгын хэбиститэ Ол
курдук, ивээ ортуманан эдэр хуу-
льчлалх дхатхтар уон хуульчлалх
олорон хаалбута. Дабакхн кур-
дук хойуу үүт тахсар хуульчтар
бырхалшан бээр-биэр оогон ил-
члэгтар. Ону нипи куттанн сибэт
Колхозна ла мэлчлэсбэт буюу

охлах). Ор буула-буула балык-
сыттар кэли, хонгэ аайаллар
эбит. Бирхэ Попов Харламын
Иванович кэли баран кыялан
гурбатах. Ол сыныптынан хор-
гуйн, ыалдын, бирдэ бастыбы-
тынан турбатах. Кинигэ эвэс Ус-
тинья таһааран ага кыялыны
таһылар тонор ууран изысит.
Сотору аялара Феликс Кузнец
Сылан халыбыга. Устынылаа ык-
саан бир ынах олутун астабыты.
Онон орлорун уюша жүртэни
тынынаах ордорбута. Уүтэи ту-
рар бостон сугунагы кыялан
юлларорэ, аан бүрүһүтүн, эгэр-
босторон сибитторэ. Саһыары
кыялын Дуныш таба сыраты-
тар дааһыка утан баран
бөлүөлөкө жиплэрэ барыт. Бе-
ран нһэн суулун сүтэрэн мүнөн
хаалыт. Суос ээрдөн, сүүр-
кени сылдын булчут тиге көрө

түстүт. Төртүрөр күлтүрөн ири-
рөн, аңатын салпыгайаннан Сы-
лтаахтарын булбугутар. Оңно Го-
лентарга кыаһын хаалдарар
баран төгүрү баран көргүзүн
уонун удуун күлтүртөбөт. Тос-
лөтүр адалар сирингэ баргыт
аңалар Оңдорой сөрүмүр күйбүн
тэ Олөксөөстүгү 4 оңлорунан
кыстаан олороллор эбит. Оңно
Иван Окмидишкөл дэиң тузай
их уол эрдэйдэх сөгөтс сүлдьэр
эбит. Бу уол олохтоокторгон
үөрүнэн андаатардыыр,
сүтүлүбүт андаатардарын
аңалар эбит. Оңтон сөгөтс тыл-
нара уһаабыт. Тылнарынл то-
луйбүт андаатар тулааых уол-
чангыт хос ван буолан итэн. Ан-
даатар Уйбан дэммит. Бу оң
улаатан Иван Петрович Оңмиди-
шкөл - Хотуон дэиң суруйааччы
буолан тахса.

Синдентар ити курдук Сыл-
лаахха кыстаан баран Эдым-
гитигэ кырбыттар. Эналара
Кууьма орлорору уолна Хааж-
пыи Поовуу ким да кыыа дизи
тахса сыдыбьтах. Адылара
эриичи баьылаа кинигэ буолбут,
оттон Успыьа эиерезиэха кыар-
даабыт. Ону Кырилд, Мотрети
Окочешпыктар, Гоголевтар
уолна да атыт Чегетт орлору
олорон уэрэмэктитт. Синдентар
корууттан тохсон кээхтэ, Чуран-
чыга аспыттары Кымстару Дуна
илеэс кыластан Чуранчыга
уэрэмэктэ. Адылара дойдутун бу-
лаат, доруубуйтаа кыомуту Эдыр-
сиыл салгыс орлороннор бары-
та бис киниги мал-дотт оторто-
буттара. Едыккэ Филипповна
Бомбоса - Синдети үс орлорон
уолна синдентигэ эттигэ олорор
Ор сылгытар эрийдээхт Эдым-
гитигэ "Демьян Бедный" тейлох-
дунан баран көрөн кэлдэ.

Татьяна ЗАХАРОВА,
Мугудай.

